

Total No. of Printed Pages: 5

SUBJECT CODE NO: - CA-1642
FACULTY OF HUMANITIES
B.A. F.Y. (Sem-I)
Examination December/January-2022-23
History –I
History of Marathas (1630 A.D -1707A.D.)

[Time: 1:30 Hours]

[Max. Marks: 40]

Please check whether you have got the right question paper.

N. B

- 1) All questions are compulsory.
- १) सर्व प्रश्न सोडवणे आवश्यक आहे.
- 2) Use Only blue or blank pen only.
- २) फक्त निळ्या आणि काळ्या पेनाचाच वापर करावा.
- 3) Use pencil for diagram.
- ३) आकृत्यांसाठी पेन्सिलचा वापर करावा.
- 4) Use of any signs attracting attentions is prohibited
- ४) कोणत्याही लक्षवेधक व सांकेतिक खुण करण्यास प्रतिबंध आहे.

Q1 A) Answer multiple choice questions (attempt all)

05

अ) खालीलपैकी बहुपर्यायी प्रश्न सोडवा (सर्व अनिवार्य)

- 1) Was the Jagir of Shahjiraje Bhosale.
- १) ही शहाजीराजे भोसलेंची जहागीर होती.
- 1) Junner
- १) जुन्नर
- 2) Phaltan
- २) फलटन
- 3) Srigonda
- ३) श्रीगोंदा
- 4) Banglor
- ४) बेंगलोर

2) Was the British Representative at coronation Shivaji Maharaj

२) शिवराज्यभिषेक प्रसंगी हा ब्रिटीश अधिकारी उपस्थित होता.

1) John Prinsep

१) जॉन प्रिन्सेप

2) Henry Revington

२) हेनरी रेव्हिटन

3) Grant Duff

३) ग्रॅट डफ

4) Henery Axendon

४) हेनरी ऑकझेंडन

3) The construction of ships in the Navy of Swarajya was taking place at

३) स्वराज्याच्या आरमारातील जहाजाचे बांधकाम येथे होत होते.

1) Chaul

१) चौल

2) Kalyan

२) कल्याण

3) Rajapur

३) राजापूर

4) Malvan

४) मालवण

4) Santaji Ghorpade killed by

४) संताजी घोरपडे यांचा खून याने केला.

- 1) Nagoji Mane
१) नागोजी माने
- 2) Udaji Chavan
२) उदाजी चव्हाण
- 3) Trimbak dahale
३) त्रिंबक डहाळे
- 4) Ganoji Shirke
४) गणोजी शिर्के

5) During Chhatrapati shivajis revenue administration, he started the system.

५) छत्रपती शिवाजींच्या महसूल प्रशासनात त्यांनी ही पध्दत सुरु केली.

- 1) Zamindari system
१) जमिनदारी पध्दत
- 2) Rayotwari system
२) रयतवारी पध्दत
- 3) Vatandari system
३) वतनदारी पध्दत
- 4) Malgujari system
४) मालगुजारी पध्दत

05

B) Answer in a sentence (attempt all)

ब) एका वाक्यात उत्तरे लिहा. (सर्व अनिवार्य)

1) The Concept of Maharashtra Dharma was described in the Literature of which Saint ?

१) महाराष्ट्र धर्म ही संकल्पना कोणत्या संताच्या साहित्यातून वर्णन करण्यात आली ?

- 2) Which territory was captured by Chhatrapati Shivaji Maharaja from step mama Sambhaji Mohite ?
 २) छत्रपती शिवाजी महाराजांनी सावत्र मामा संभाजी मोहिते यांच्याकडून कोणता प्रदेश ताब्यात घेतला ?
- 3) Which Book was written by Chhatrapati Sambhaji Maharaj in Sanskrit language ?
 ३) छत्रपती संभाजी महाराजांनी कोणता ग्रंथ संस्कृत भाषेमध्ये लिहिला ?
- 4) Which ruler has sardesai termed as stable minded ?
 ४) सरदेसाई यांनी कोणत्या राज्यकर्त्यास स्थिरबुद्धी असे म्हटले आहे ?
- 5) Who was responsible for maintaining the accumulated expenses in the Marathi fort administration.
 ५) मराठेकालीन किल्ले प्रशासनात जमाखर्च ठेवण्याचे काम कोणाचे होते ?

Q2 Explain Concept / Terms / Units / Events (Any Two)

10

संकल्पना / संज्ञा / घटक / घटना स्पष्ट करा.

(Word limitation minimum 60 for each answer)

(प्रत्येक प्रश्नास किमान ६० शब्द मर्यादा)

- 1) Shivraj Mudra
१) शिवराज मुद्रा
- 2) Balutedari
२) बलुतेदारी
- 3) Treaty of Purandar
३) पुरंदरचा तह
- 4) Asta Pradhan Mandal
४) अष्टप्रधान मंडळ

Q3 Attempt answer in short (any two)

10

थोडक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही दोन)

(Word limitation minimum 60 for each answer)

(प्रत्येक प्रश्नाला किमान ६० शब्द मर्यादा)

- 1) Give the Achievements of Sahaji Bhosale to the establishment of Swaraj ?
१) स्वराज्य स्थापनेतील शहाजीराजे भोसले यांचे योगदान सांगा ?

- 2) Write any cause of Agra visit of Chhatrapati Shivaji Maharaj.
- २) छत्रपती शिवाजी महाराजांच्या आग्रा भेटीची कारणे लिहा ?
- 3) Briefly explain the relationship between Chhatrapati Sambhaji Maharaj and Portuguese.
- ३) छत्रपती संभाजी महाराज आणि पोर्तुगीज संबंध थोडक्यात स्पष्ट करा ?
- 4) Briefly describe the Judicial system of Chhatrapati Shivaji Maharaj.
- ४) छत्रपती शिवाजी महाराजांच्या न्याय व्यवस्थेवर थोडक्यात वर्णन करा ?

Q4 Answer in Detail (any one)

10

सविस्तर उत्तर लिहा (कोणतेही एक)

(Word limitation minimum 200 for each answer)

(प्रत्येक प्रश्नास किमान २०० शब्द मर्यादा)

- 1) Treat the meeting of Chhatrapati Shivaji Maharaj and Afzal Khan.
- १) छत्रपती शिवाजी महाराज आणि अफजलखान भेट प्रसंगाची चिकित्सा करा ?
- 2) Evaluate Chhatrapati Rajaram Maharaj's performance as a ruler ?
- २) राज्यकर्ता या नात्याने छत्रपती राजाराम महाराजांच्या कार्याचे मूल्यमापन करा ?

Total No. of Printed Pages: 05

SUBJECT CODE NO: - CA-1643

FACULTY OF HUMANITIES

B.A F.Y. (Sem-I)

Examination December/January-2022-23

History

History of Ancient India (Beginning to 320 A.D.)

[Time: 1:30 Hours]

[Max. Marks: 40]

Please check whether you have got the right question paper.

N. B

- 1) All questions are compulsory.
- 1) सर्व प्रश्न सोडवणे आवश्यक आहे
- 2) Use Only blue or blank pen for writing.
- २) फक्त निळ्या किंवा काळ्या पेनाचाच वापर करावा.
- 3) Use Pencil for diagram.
- ३) आकृत्यांसाठी पेन्सिलचा वापर करावा.
- 4) Use of any signs, attracting attentions is prohibited.
- कोणतेही लक्षवेधक व सांकेतिक खुण करण्यास प्रतिबंध आहे.

Q1 A) Answer multiple Choice questions (attempt all)

05

खालील बहुपर्यायी प्रश्न सोडवा (सर्व अनिवार्य)

1) The 'Great Bath' discovered in Indus valley civilization at

१) सिंधू संस्कृतीमधील महास्नानगृह येथे आढळले.

A) Channudaro

अ) छनुदारो

B) Lothal

ब) लोथल

C) Mohenjodara

क) मोहेंजोदरो

D) Harappa

ड) हरप्पा

2) The first Veda of the Aryans is

२) आर्यांचा पहिला वेद हा होय.

A) Samveda

अ) सामवेद

B) Yajurveda

ब) यजुर्वेद

C) Rugveda

क) ऋवेद

D) Atharvveda

ड) अथर्ववेद

3) The first Tirthankars name of the Janinas was

३) जैनांचा पहिल्या तीर्थकारांचे नाव होय

A) Vrusbhath

अ) वृषभनाथ

B) Neminath

ब) नेमीनाथ

C) Parshwanath

क) पार्श्वनाथ

D) Vardhaman

ड) वर्धमान

4) The Capital of Anga Mahajampada was

४) अंग या महाजनपदाची राजधानी ही होती.

A) Kausambi

अ) कोसंबी

B) Shravasti

ब) श्रावस्ती

C) Champa

क) चंपा

D) Mathura

ड) मथुरा

5) The Book 'Gathasaptasati' was written by this Satavahan King.

'गाथासप्तसती' हा ग्रंथ या सातवाहन राजाने लिहिला.

A) Raja Satkarni

अ) राजा सातकर्णी

B) Yogyasvi

ब) यज्ञश्री

C) Puluyani

क) पुलूयानी

D) King Hal

ड) राजा हाल

B) Answer in a sentence (attempt all)

एका वाक्यात उत्तरे लिहा. (सर्व अनिवार्य)

1) What is Meant by stone age?

१) अश्मयुग म्हणजे काय ?

2) In which year Harappa culture was discovered?

२) हरप्पा संस्कृतीचा शोध कोणत्या वर्षी लागला ?

3) What is the name of Gautam Buddha's son?

३) गौतम बुद्धाच्या मुलाचे नाव काय होते ?

4) Who was the last ruler of Mauryan Empire?

४) मौर्य साम्राज्याचा शेवटचा राजा कोण होता ?

5) Who was drive chariot at the time of war?

५) युद्धाच्या वेळी रथाच्या सारथीचे काम कोण करत असत ?

Q2 Explain Concept / terms / units / events (any two)

10

संकल्पना / संज्ञा / घटक / घटना स्पष्ट करा.

(Word limitations minimum 60 for each answer)

(प्रत्येक प्रश्नास किमान ६० शब्द मर्यादा)

1) Inscription

१) शिलालेख

2) Sixteen Sanskar

२) सोळा संस्कार

3) Digambar panth

३) दिगंबर पंथ

4) Sabha & samite

४) सभा आणि समिती

Q3 Attempt answer in short (any two)

10

थोडक्यात उत्तर लिहा (कोणतेही दोन)

(Word limitations minimum 60 for each answer)

1) Explain the importance of coins as a source of Ancient Indian History.

१) प्राचीन भारतीय इतिहासाचे साधन म्हणून नाण्यांचे महत्त्व सांगा.

2) Give the causes of decline of Harappan culture.

२) हडप्पा संस्कृतीच्या ऱ्हासाची कारणे सांगा.

3) Give an information about regional administration system during the Maurya period.

३) मौर्यकालीन प्रांतीय प्रशासन व्यवस्थेवर माहिती लिहा.

4) Describe about the architecture during Satavahan period.

४) सातवाहन काळातील स्थापत्याचे वर्णन करा.

Q4 Answer in detail (any one)

10

सविस्तर उत्तरे लिहा. (कोणतेही एक)

(Word limitation minimum 200 for each answer)

(प्रत्येक प्रश्नास किमान २०० शब्द मर्यादा)

1) Explain the rise and development of Mahajanpadas.

१) महाजनपदांचा उदय व विकास स्पष्ट करा.

2) Write a brief note on Administration of Satavahans.

२) सातवाहनांच्या प्रशासनाच थोडक्यात आढावा घ्या.

Total No. of Printed Pages:3

SUBJECT CODE NO:- A-1187
FACULTY OF HUMANITIES
B.A. S.Y (Sem-IV)
Examination November/December- 2022
History – VIII
History of India (A.D.650 – A.D.1200)

[Time: 1:30 Hours]

[Max. Marks: 50]

N.B

Please check whether you have got the right question paper.

1. All questions are compulsory.
2. Use black and blue pen only.
3. Use pencil for diagrams.
4. Use of any signs, attracting attentions is prohibited.
१. सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
२. फक्त निळ्या व काळ्या पेनचाच वापर करावा.
३. आकृत्यांसाठी पेन्सिलचा वापर करावा.
४. कोणतीही लक्षवेधक खुण व सूचना करण्यास प्रतिबंध.

Q. 1

A) Fill in the blanks (attempt all)

05

1. During the Rashtrakuta period, the village had was called _____
2. Business associations were called _____
3. The temple of brihadeshwara built by the chola king Rajaraja is here _____
4. Vikramshila University is in _____ state.
5. Alwar was a worshiper of _____ the main deity.

रिकाम्या जागा भरा. (सर्व अनिवार्य)

१. राष्ट्रकुट काळात ग्राम प्रमुखास _____ म्हटले जात असे.
२. समव्यवसायीक संघटनांना _____ म्हटले जात होते.
३. चोल राजा याने बांधलेले बृहदेश्वराचे मंदिर _____ येथे आहे.
४. विक्रमशीला हे विद्यापीठ _____ राज्यात आहे.
५. अलवार हे _____ या प्रमुख देवतेची उपासना करणारे होते.

B) Answer in a sentence (attempt all)

05

1. Who wrote Rajatarangini?
2. It sing was a traveler from which country?
3. Who wrote the epic ShishuPalavadh?
4. Badami was the capital city of which dynasty?
5. Who wrote Tahkeek-e Hind?

एका वाक्यात उत्तरे लिहा (सर्व अनिवार्य)

१. राजरंगिणी हा ग्रंथ कोणी लिहिला.
२. इत्सिंग हा कोणत्या देशाचा प्रवासी होता.
३. शिशुपालवध हे महाकाव्य कोणी लिहिले.
४. बदामी हे शहर कोणत्या राजघराण्याच्या राजधानीचे शहर होते.
५. तहकिक -ए हिंद हा ग्रंथ कोणी लिहिला.

Q. 2

A) Explain concepts / terms / units / events (any two)

10

(word limitation minimum 60 for each answer)

1. Kailas caves
2. Caste system
3. Copper plate
4. Dantidurg

संकल्पना/संज्ञा /घटक/घटना स्पष्ट करा. (कोणतेही दोन)

(प्रत्येक प्रश्नास किमान शब्द मर्यादा 60 शब्द)

१. कैलाश लेणी
२. जातीव्यवस्था
३. ताम्रपट
४. दंतीदुर्ग

B) Attempt in short (any two)

10

(word limitation minimum 60 for each answer)

1. Write information about Pallava art and architecture.
2. Rajendra first write the performance of this Chola King.
3. Describe the consequences of Mohammed Gazni's attack on India.
4. Describe the performance of Rashtrakuta Raja Govind III.

थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)

(प्रत्येक प्रश्नास किमान शब्द मर्यादा 60 शब्द)

१. पल्लव कला व स्थापत्याची माहिती लिहा.
२. राजेंद्र प्रथम या चोल राजाची कामगिरी लिहा.
३. मोहम्मद गझनीच्या भारतावरील आक्रमणाचे परिणाम सांगा.
४. राष्ट्रकुट राजा गोविंद तृतीयची कामगिरी सांगा.

Q. 3 Answer in detail (any one)

20

(word limitation minimum 200 for each answer)

1. 650 A.D to 1200 A.D Describe the economic situation of the period.
2. Write information about chola art and architecture.

सविस्तर उत्तर लिहा (कोणतेही एक)

(प्रत्येक प्रश्नास किमान शब्द मर्यादा २०० शब्द)

१. इ.स ६५० ते इ.स. १२०० या काळातील आर्थिक स्थितीचे वर्णन करा.
२. चोल कला व स्थापत्याची माहिती लिहा.

Total No. of Printed Pages: 3

SUBJECT CODE NO:- A-1185
FACULTY OF HUMANITIES
B.A. S.Y. (Sem-IV)
Examination November/December- 2022
History – VII
History of India (B.C.300- A.D.650)

[Time: 1:30 Hours]

[Max. Marks:50]

Please check whether you have got the right question paper.

N.B

- 1) All question are compulsory
- 2) Use black and blue pen only
- 3) Use pencil for diagrams
- 4) Use of any sign attracting attention is prohibited
१. सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे
२. फक्त निळ्या व काळ्या पेनाचाच वापर करावा
३. आकृत्यासाठी पेन्सिलचा वापर करावा
४. कोणतीही लक्षवेधक खुण किंवा सूचना करण्यास प्रतिबंध आहे

Q.1

A) Fill in the blanks (attempt all)

- 1) -----was the founder of shung dynasty
- 2) Kalidasas literature is in -----language
- 3) The sister of emperor Harshavardhang was -----
- 4) Tolkapiyam is a -----grammer
- 5) The capital of kanishka's kingdom -----

अ) रिकाम्या जागा भरा (सर्व अनिवार्य)

- १) शुंग वंशाचा संस्थापक -----हा होता
- २) कालीदास यांचे साहित्य -----भाषेत आहे.
- ३) सम्राट हर्षवर्धनाच्या बहिणीचे नाव -----होते.
- ४) तोलकपियम हे ---भाषेचे व्याकरण आहे
- ५) कनिष्काच्या साम्राज्याची राजधानी -----होती.

05

B) Answer in sentence (attempt all)

- 1) Who is the founder of Gupta dynasty?
- 2) Paithan was the capital of which dynasty?
- 3) Who wrote Harshchritra?
- 4) Who was defeated in the battle of zelam.
- 5) Which was the writer of Devichandrd Gupta?

ब) एका वाक्यात उत्तरे लिहा (सर्व अनिवार्य)

- १) गुप्त साम्राज्याचा संस्थापक कोण होता ?
- २) पैठण कोणाची राजधानी होती ?
- ३) हर्षचरीत्र कोणी लिहिले?
- ४) झेलम युद्धात कोणाचा प्रभाव झाला?
- ५) देवी चंद्रगुप्तम नाटकाचा लेखक कोण?

Q.2 A) Explain concepts /terms /unit event (any two)

10

(word limitation minimum 60 for each answer)

- 1) Ahinsa
- 2) Nalanda university
- 3) Vardhman Mahaveer
- 4) Copper plate

अ) संकल्पना/संज्ञा /घटक /घटना स्पष्ट करा(कोणत्याही दोन)

(प्रत्येक प्रश्नास किमान शब्द मर्यादा ६० शब्द)

- १) अहिंसा
- २) नालंदा विद्यापीठ
- ३) वर्धमान महावीर
- ४) ताम्रपट

B) Attempt answer in short (any two)

10

(word limitation 60 for each answer)

- 1) Explain the effects of invasion of Alexander
- 2) Explain the features of Gandhar Art
- 3) State the works of Chandragupta –II
- 4) Narrate the political history of Vakataka

ब) थोडक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही दोन)

(प्रत्येक प्रश्नास किमान शब्द मर्यादा ६० शब्द)

- १) अलेक्झांडरच्या आक्रमणाचे परिणाम सांगा.
- २) गांधार कलेची वैशिष्ट्ये सांगा
- ३) चंद्रगुप्त –II ची कामगिरी सांगा
- ४) वाकाटकांचा राजकीय इतिहास रेखाटा.

Q.3 Answer in detail (any one)

20

(word limitation minimum 200 for each answer)

- 1) Give an account of Shaivism and Vaishnavism
- 2) State the achievements of guptas in art and architecture

सविस्तर उत्तरे लिहा (कोणतेही एक)

(प्रत्येक प्रश्नास किमान शब्द मर्यादा २०० शब्द)

- 1) शैवपंथ व वैष्णव पंथाची माहिती द्या
- 2) गुप्तांचे कला व स्थापत्य क्षेत्रातील योगदान सांगा

Total No. of Printed Pages:3

SUBJECT CODE NO:- A-1164
FACULTY OF HUMANITY
B.A F.Y (Sem-I)
Examination November/December- 2022
History –I
(Shivaji and His Times-A.D. 1630 – A.D.1707)

[Time: 1:30 Hours]

[Max. Marks: 50]

Please check whether you have got the right question paper.

N.B

1. All questions are compulsory
सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे
2. Use black and blue pen only
फक्त निळ्या व काळ्या पेनचाच वापर करावा
3. Use pencil for diagrams
आकृत्यांसाठी पेन्सिलचा वापर करावा
4. Use of any signs, attracting attentions is prohibited.
कोणतीही लक्षवेधक खून व सूचना करण्यास प्रतिबंध

Q. 1

A) Fill in the blanks (attempt all)

05

रिकाम्या जागा भरा. (सर्व अनिवार्य)

- 1) The name of Shahaji Raje Bhosale's brother was _____.
शहाजी राजे भोसले यांच्या बंधूचे नाव _____ होते.
- 2) In the pre-Chhatrapati Shivaji maharaj period, Maharashtra was ruled by Adilshahi, Qutabshahi and _____
छत्रपती शिवाजी महाराज पूर्व काळात महाराष्ट्रावर आदिलशाही, कुतुबशाहि आणि _____ यांची सत्ता होती.
- 3) Shivaji maharaj and Afzal khan meeting had happened at _____ fort.
_____ गडाच्या पायथ्याशी शिवाजी -अफझलखान भेट झाली.
- 4) At the time of Shivaji Maharaj's coronation _____ he was a peshwa.
शिवाजी महाराजाच्या राज्याभिषेक समयी _____ हे पेशवा होते .
- 5) The head of the village _____.
गावाचा प्रमुख _____ असे.

B) Answer in a sentence (attempt all)

एका वाक्यात उत्तरे लिहा (सर्व अनिवार्य)

1) Which book was written by Justice Ranade on the rise of Maratha power?

मराठा सत्तेच्या उदयावर जस्टीस रानडे यांनी कोणते पुस्तक लिहिले?

2) Who ruled in the valley of Jawali?

जावळीच्या खोर्यात कुणाची सत्ता होती?

3) Who was the commander-in-chief at the time of Shivaji maharaj's coronation?

शिवाजी महाराजांच्या राज्याभिषेक समयी हे सरसेनापती होते?

4) Where did chhatrapati Rajaram maharaj move his capital to Karnataka?

छत्रपती राजाराम महाराजांनी आपली राजधानी कर्नाटकात कुठे हलवली?

5) What was the name of chhatrapati Rajaram's mother?

छत्रपती राजाराम महाराजांच्या आईचे नाव काय होते?

Q.2 A. Explain the concepts/terms/units/events 10

(words limitation minimum 60 for each answer)

संकल्पना/संज्ञा /घटक/घटना/स्पष्ट करा (कोणतेही दोन)

(प्रत्येक प्रश्नास किमान शब्द मर्यादा ६० शब्द)

1. Hindavi swaraj

हिंदवी स्वराज

2. Ashta pradhan Mandal

अष्टप्रधान मंडळ

3. The conquest of the south

दक्षिण दिग्विजय

4. Maharani Tarabai

महाराणी ताराबाई

B. Attempt in short (any two)

10

(words limitation minimum 60 for each answer)

थोडक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही दोन)

(प्रत्येक प्रश्नास किमान शब्द मर्यादा ६० शब्द)

1. Explain the significance of treaty of purandar (1665 A.D)

पुरंदर तहाचे (इ.स 1665) महत्व स्पष्ट करा

2. Explain the importance of Chhatrapati shivaji's coronation

छत्रपती शिवाजी महाराजांच्या राज्याभिषेखाचे महत्व स्पष्ट करा

3. Describe the Mughal Maratha relations during the period of Chhatrapati Sambhaji

Maharaj.

छत्रपती संभाजी कालीन मोघल मराठा संघर्षाचे वर्णन करा

4. Discuss the significance of Maratha war of independence

मराठ्यांच्या स्वातंत्र्ययुद्धाचे वर्णन करा

Q.3

Answer in detail (any one)

20

(words limitation minimum 200 for each answer)

सविस्तर उत्तर लिहा

(प्रत्येक प्रश्नास किमान शब्द मर्यादा 200 शब्द)

1. Explain the importance of Chhatrapati Shivaji maharaj's Karnatak expedition

छत्रपती शिवाजी महाराजांच्या कर्नाटक मोहिमेचे महत्व समजावून सांगा.

2. Describe the civil administration of Chhatrapati Shivaji maharaj

छत्रपती शिवाजी महाराजांच्या मुलकी प्रशासन व्यवस्थेचे वर्णन करा.

Total No. of Printed Pages: 3

SUBJECT CODE NO:- A-1165
FACULTY OF HUMANITIES

B.A. F.Y. (Sem-I)

Examination November/December- 2022

History – II

(History of Modern Maharashtra- A.D.1818-A.D. 1905)

[Time: 1:30 Hours]

[Max. Marks: 50]

Please check whether you have got the right question paper.

N.B

1. All questions are compulsory
सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे
2. Use black and blue pen only
फक्त निळ्या व काळ्या पेनचाच वापर करावा
3. Use pencil for diagram
आकृतीसाठी पेन्सिलचा वापर करावा
4. Use of any signs attracting attentions is prohibited.
कोणतीही लक्षवेधक खुण व सूचना करण्यास प्रतिबंध

Q. 1 A. Fill in the blanks (Attempt all)

05

रिकाम्या जागा भरा (सर्व अनिवार्य)

- 1) The system of sati pratha was banded by the British _____ in the year.
सतीप्रथा _____ यावर्षी ब्रिटिशांनी बंद केली.
- 2) _____ was the political agent of satara state.
_____ हा सातारा राज्याचा पोलीतीकॅल ऐजंट होता.
- 3) 'Balhatya pratibandhak gruh' established by _____
बालहत्या प्रतिबंधक गृहाची स्थापना _____ यांनी केली.
- 4) 'Makta' was related to _____?
'मक्ता' _____ शी संबंधित आहे.
- 5) In _____ year the first railway track Mumbai to thane was started.
इ.स _____ मध्ये मुंबई ते ठाणे हा पहिला रेल्वे मार्ग सुरु झाला .

B. Answer in a sentence (attempt all)

एका वाक्यात उत्तरे लिहा (सर्व अनिवार्य)

- 1) Bombay education society was found in the _____ year?
बोम्बाय एदुकतिओन सोसायटीची स्थापना कोणत्या वर्षी झाली ?
- 2) Who published 'shat patre'?
'शतपत्रे' कोणी प्रकाशीत केली?
- 3) How many wars were fought between the British and Maratha?
इंग्रज मराठा यांच्यात किती युद्ध झाली?
- 4) Who found servant of India society?
भारत सेवक समाज कोणी स्थापन केला?
- 5) Who introduced rayatwari system in Bombay presidency?
रायतवारी पद्धती कोणी सुरु केली?

Q. 2 A. Explain concepts/terms/units/events (any two)

10

संकल्पना /संज्ञा/ घटक /घटना स्पष्ट करा. (कोणतेही दोन)

- 1) Second Anglo Maratha war.
दुसरे इंग्रज-मराठा युद्ध
- 2) Hunter commission
हंटर कमिशन
- 3) Satya shodhak samaj
सत्यशोधक समाज
- 4) Mount stuart elphinston
माऊंट स्टुअर्ट एलिफिन्स्टन

B. Attempt in short (any two)

थोडक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही दोन)

(Word limitation minimum 60 for each answer)

(प्रत्येक प्रश्नास किमान शब्द मर्यादा ६० शब्द)

1) Write the importance of wood's dispatch.

वूडच्या खालीत्याचे महत्व लिहा

1) Write a note national movement in Maharashtra.

महाराष्ट्रातील राष्ट्रीय चळवलीवर एक टीप लिहा

2) Give the information about the educational work of Jagannath Shankar Sheth?

जगन्नाथ शंकर शेठ यांच्या शैक्षणिक कार्याची माहिती द्या.

3) Give the information of revolt of koli people

कोळी लोकांच्या बंडाविषयी माहिती लिहा

Q. 3 Answer in detail (any one)

सविस्तर उत्तर लिहा (कोणतेही एक)

(Word limitation minimum 200 for each answer)

(प्रत्येक प्रश्नास किमान शब्द मर्यादा २०० शब्द)

1) Evaluate the work of mahatma jyotiba phule

महात्मा ज्योतीराव फुले यांच्या कार्याचे मूल्यमापन करा

2) Describe the contribution of newspapers in Maharashtra.

महाराष्ट्रातील वृत्तपत्रांचे योगदान विषद कर.

Total No. of Printed Pages: 3

SUBJECT CODE NO:-A-1177
FACULTY OF HUMANITIES
B.A. F.Y. (Sem-II)
Examination November/December- 2022
History –III
(History of the Marathas A.D.1707-A.D.1818)

[Time: 1:30 Hours]

[Max. Marks: 50]

Please check whether you have got the right question paper.

N.B

- i) All questions are compulsory.
- ii) Use black and blue pen only.
- iii) Use pencil for diagrams.
- iv) Use of any signs, attracting, attentions, is prohibited.
- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
- 2) फक्त निळ्या व काळ्या पेनचाच वापर करावा.
- 3) आकृत्यांसाठी पेन्सिलचा वापर करावा.
- 4) कोणतीही लक्षवेधक खुण व सूचना करण्यास प्रतिबंध.

Q. 1

A) Fill in the blanks (attempt all)

05

- 1) _____ brought the charter of Chauthi and Sardeshmukhi for shahu from Badshaha shah Alam.
- 2) Peshwa Bajirao first had the Robes of Peshwa authority pot 17 April 1720 at _____.
- 3) _____ was the original name of Nanasaheb Peshwa.
- 4) Madhavrao Peshwa had post at _____ year old age.
- 5) Chatrapati Shahu was died in _____ year.

अ) रिकाम्या जागा भरा. (सर्व अनिवार्य)

05

- १) बादशहा शहाआलमकडून चौथाई व सरदेशमुखीची सनद _____ यांनी मिळवून दिली.
- २) पहिला बाजीराव पेशवा यास १७ एप्रिल १७२० रोजी _____ येथे पेशवे पदाची वस्त्रे मिळाली.
- ३) _____ हे नानासाहेब पेशव्याचे खरे नाव होते.
- ४) माधवराव पेशवा हे _____ वर्ष वय असताना पेशवे झाले.
- ५) छत्रपती शाहूंचा मृत्यू _____ साली झाला.

B) Answer in a sentence. (attempt all)

05

- 1) What is the father's name of Maharani Tarabai?
- 2) Who was the founder of Peshwai?
- 3) Who built Shaniwar Wada?
- 4) Mastani was given by Rajachattrasal as a gift which Peshwa.
- 5) What would say to secretary in the period Peshwa?

ब) एका वाक्यात उत्तरे लिहा. (सर्व अनिवार्य)

05

- १) महाराणी ताराबाईच्या पित्याचे नाव काय?
- २) पेशवाईचा संस्थापक कोण?
- ३) शनिवारवाडा कोणी बांधला?
- ४) राजा छत्रसालने मस्तानी कोणास भेट दिली?
- ५) पेशवेकालीन सचिवालयाला काय म्हणत?

Q. 2 A) Explain concepts/terms/units/events. (any two)

10

(word limitation minimum 60 for each answer)

- 1) War of Khed
- 2) Chauthai
- 3) Maratha Mandal
- 4) Barbhai Conspiracy

अ) संकल्पना/संज्ञा/घटक/घटना स्पष्ट करा. (कोणतेही दोन)

10

(प्रत्येक उत्तरास किमान 60 शब्द मर्यादा)

- १) खेडचे युद्ध
- २) चौथाई
- ३) मराठा मंडळ
- ४) बारभाई कारस्थान

B) Attempt in short. (any two)

10

(word limitation minimum 60 for each answer)

- 1) Explain the works of Peshwa Balaji Vishwnath.
- 2) Write the importance of third battle of Panipat.
- 3) Give the information about religious life during Peshwa period.
- 4) Which was the Economic source of central government during Peshwa period?

(ब) थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)

10

(प्रत्येक उत्तरास किमान 60 शब्द मर्यादा)

- १) पेशवा बाळाजी विश्वनाथ यांची कामगिरी स्पष्ट करा.
- २) पानिपतच्या तिसऱ्या लढाईचे महत्व लिहा.
- ३) पेशवेकालीन धार्मिक जीवनाची माहिती घ्या.
- ४) पेशवेकालीन मध्यवर्ती सरकारच्या उत्पन्नाची साधने कोणकोणती होती?

Q. 3 Answer in detail. (any one)

20

(word limitation minimum 200 for each answer)

- 1) Estimate the effects of decline of Maratha Power.
- 2) Write in detail about the administration system of Peshwa period.

सविस्तर उत्तरे लिहा. (कोणतेही एक)

20

(प्रत्येक उत्तरास किमान 200 शब्द मर्यादा)

- १) मराठा सत्तेच्या न्हासाच्या परिणामाचा आढावा घ्या.
- २) पेशवेकालीन प्रशासकीय व्यवस्थेची सविस्तर माहिती लिहा.

Total No. of Printed Pages: 3

SUBJECT CODE NO:-A-1178
FACULTY OF HUMANITIES

B.A. F.Y. (Sem-II)

Examination November/December- 2022

History – IV

(Twentieth Century Maharashtra A.D.1905-A.D.1960)

[Time: 1:30 Hours]

[Max. Marks: 50]

Please check whether you have got the right question paper.

N.B

- i) All questions are compulsory.
- ii) Use black or blue pen only.
- iii) Use pencil for diagrams.
- iv) Use of any sign, attracting, attention, is prohibited.
- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
- 2) फक्त निळ्या व काळ्या पेनचाच वापर करावा.
- 3) आकृत्यांसाठी पेन्सिलचा वापर करावा.
- 4) कोणतीही लक्षवेधक खुण व सूचना करण्यास प्रतिबंध.

Q.1

(A) Fill in the blanks (Attempt all)

05

- 1) The National Assembly of 1905 _____ convened here.
- 2) Rayat Shikshan Sanstha was founded by _____.
- 3) On 1 January 1880 Lokmanya Tilak established _____ School in Pune.
- 4) The Independent Labour party was formed _____ this year.
- 5) The State Restructuring Commission _____ was this year.

(अ) रिकाम्या जागा भरा (सर्व अनिवार्य)

- 1) १९०५ मधील राष्ट्रीय सभेचे अधिवेशन _____ येथे भरले.
- 2) रयत शिक्षण संस्थेची स्थापना _____ यांनी केली.
- 3) १ जानेवारी १८८० रोजी लोकमान्य टिळकांनी पुणे येथे _____ स्कुलची स्थापना केली.
- 4) स्वतंत्र मजुर पक्षाची स्थापना _____ यावर्षी झाली.
- 5) राज्य पुनर्रचना आयोग _____ यावर्षी स्थापन झाला.

(B) Answer in one sentence (attempt all)

- 1) Who founded the Home rule league in India
- 2) When was the Pune agreement signed.
- 3) In what year did the quit India movement start.
- 4) Who established Anath Balikashram. (Girls orphanage)
- 5) In which year was the state of Maharashtra formed.

(ब) एका वाक्यात उत्तरे लिहा. (सर्व अनिवार्य)

- 1) भारतात होम रूल लिगची स्थापना कोणी केली.
- 2) पुणे करार केव्हा झाला.
- 3) छोडो भारत चळवळ कोणत्या वर्षी सुरु झाली.
- 4) अनाथ बालिकाश्रमाची स्थापना कोणी केली.
- 5) महाराष्ट्र राज्याची निर्मिती कोणत्या वर्षी झाली.

Q.2 (A) Explain concepts/terms/units/events (any two) 10

(word limitation minimum 60 for each answer)

- 1) Partition of Bengal.
- 2) Hyderabad State Congress.
- 3) Abhinav Bharat Sanghatna.
- 4) Nagpur Agreement.

(अ) संकल्पना/संज्ञा/घटक/घटना स्पष्ट करा. (कोणतेही दोन)

(प्रत्येक प्रश्नास किमान शब्दमर्यादा 60 शब्द)

- 1) बंगालची फाळणी.
- 2) हैद्राबाद स्टेट काँग्रेस
- 3) अभिनव भारत संघटना
- 4) नागपूर करार

(B) Attempt in short (any two)

10

(word limitation minimum 60 for each answer)

- 1) Samyukta Maharashtra Movement and S.M. Joshi.
- 2) Hindu Code Bill.
- 3) Surat Split.
- 4) Rayat Education Society.

(ब) थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)

- 1) संयुक्त महाराष्ट्र चळवळ आणि एस.एम. जोशी.
- 2) हिंदू कोड बील
- 3) सुरत फुट
- 4) रयत शिक्षण संस्था

Q.3 Write answer in detail (any one)

20

(word limitation minimum 200 for each answer.)

- 1) Explain the work of Dr. Punjabrao Deshmukh in the field of education in Maharashtra.
- 2) Explain the role of women in Maratha Wada freedom movement.

सविस्तर उत्तर लिहा. (कोणतेही एक)

(प्रत्येक प्रश्नास किमान शब्दमर्यादा 200 शब्द)

- 1) महाराष्ट्रातील शिक्षण क्षेत्रातील डॉ. पंजाबराव देशमुख यांचे कार्य स्पष्ट करा?
- 2) मराठवाडा मुक्तिसंग्रामातील स्त्रियांची भूमिका स्पष्ट करा?

Total No. of Printed Pages: 3

SUBJECT CODE NO:- A-1168
FACULTY OF HUMANITIES
B.A. T.Y. (Sem-V)
Examination November/December- 2022
History – IX
Historiography

[Time: 1:30 Hours]

[Max. Marks:50]

“Please check whether you have got the right question paper.”

N.B.

- 1) All questions are Compulsory.
- 2) Use black and blue pen only.
- 3) Use pencil for diagrams.
- 4) Use of any sign, attracting attention is prohibited.
- १) सर्व प्रश्न सोडवणे आवश्यक आहे.
- २) फक्त निळ्या व काळ्या पेनचाच वापर करा.
- ३) आकृत्यासाठी पेन्सिलचा वापर करा.
- ४) कोणतीही लक्षवेधक खुण, सूचना करण्यास प्रतिबंध आहे.

Q.1 A) Fill in the blanks. (Attempt all)

05

1. _____ says that, “History is nothing but biographies of great Man.”
2. Nationalist Historiography gave birth to the trend of _____ Historiography.
3. Research is an _____ process.
4. _____ is said to be the Father of Modern Historiography.
5. _____ are one of the best source of Maurya History.

प्र.१ अ) रिकाम्या जागा भरा. (सर्व अनिवार्य)

1. थोर व्यक्तींची चरित्रे म्हणजे इतिहास असे _____ म्हटले आहे.
2. राष्ट्रवादी इतिहास लेखनाचे _____ इतिहास लेखनाच्या प्रवाहाला जन्म दिला.
3. संशोधन _____ चालणारी प्रक्रिया आहे.
4. _____ याला आधुनिक इतिहास लेखनशास्त्राचा जनक म्हटले जाते.
5. _____ म्हणजे मौर्यकालीन इतिहासाचे सर्वोत्तम साधन होय.

B) Answer in one sentence. (Attempt all)

1. Write the Interpretation of History given by Herodotus.
2. Who created the subaltern History as independent writing stream in India?
3. What is First step in the History research process.
4. Which two books did Karl Marx write?
5. Who is called the soul of Historiography?

ब) एका वाक्यात उत्तरे लिहा. (सर्व अनिवार्य)

1. हेरोडोटस याने केलेली इतिहासाची व्याख्या लिहा.
2. वंचिताचा इतिहास म्हणून स्वतंत्र लेखन प्रवाह भारतात कोणी सुरु केला.
3. इतिहास संशोधन प्रक्रियेतील पहिला टप्पा कोणता आहे.
4. कार्ल मार्क्स ने कोणते 2 ग्रंथ लिहले.
5. इतिहास लेखनाचा आत्मा कोणाला म्हटले जाते?

Q.2 A) Explain Concepts / Terms / Units / Events.

(Word limitation minimum 60 per each answer)

1. Social History
2. Inscription
3. Leopold Ranke
4. Generalization

प्र.२ अ) संकल्पना / संज्ञा / घटक / घटना स्पष्ट करा. (कोणत्याही दोन)

(प्रत्येक प्रश्नास किमान 60 शब्द मर्यादा)

1. सामाजिक इतिहास
2. शिलालेख
3. लिओपोल्ड रँके
4. सामान्यीकरण

B) Attempt Answer in short (Any two)

1. Explain the Scope of History.
2. Explain the importance of the sources of History.
3. Explain the stream of Nationalist Historiography.
4. Explain the stages of report writing in History Research.

ब) थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणत्याही दोन)

1. इतिहासाची व्याप्ती स्पष्ट करा.
2. इतिहासाच्या साधनांचे महत्त्व स्पष्ट करा.
3. राष्ट्रवादी इतिहास लेखन प्रवाह स्पष्ट करा.
4. इतिहास संशोधनातील अहवाल लेखनाचे टप्पे सांगा.

Q.3 Answer in details. (any one)

(Word limitation minimum 200 for each answer)

1. Explain the Correlation between history and various social sciences.
2. Discuss the uses and abuses of History.

प्र.३ सविस्तर उत्तरे लिहा. (कोणतेही एक)

(प्रत्येक प्रश्नास किमान 200 शब्द मर्यादा)

1. इतिहास व विविध सामाजिक शास्त्रे यांचे सहसंबंध थोडक्यात स्पष्ट करा.
2. इतिहासाचे उपयोग व दुरुपयोग यांची चर्चा करा.

Total No. of Printed Pages: 3

SUBJECT CODE NO:- A-1188
FACULTY OF HUMANITIES
B.A. S.Y. (Sem-IV)
Examination November/December- 2022
History of Soviet Union (A.D.1917 - A.D.1985)

[Time: 1:30 Hours]

[Max. Marks: 50]

Please check whether you have got the right question paper.

N.B

1. All questions are compulsory.
2. Use black and blue pen only.
3. Use pencil for diagrams.
4. Use of any signs, attracting attentions is prohibited.
१. सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
२. फक्त निळ्या व काळ्या पेनचाच वापर करावा.
३. आकृत्यांसाठी पेन्सिलचा वापर करावा.
४. कोणतीही लक्षवेधक खुण व सूचना करण्यास प्रतिबंध आहे.

Q. 1

A) Fill in the blanks (attempt all)

05

1. Russia was defeated by in _____
2. _____ he was poisoned to death on December 30, 1916.
3. In the election of Duma of 1906, the _____ party got a majority.
4. Lenin made Moscow the capital of Russia instead of _____
5. _____ started a new economic policy in 1921.

अ) रिकाम्या जागा भरा. (सर्व अनिवार्य)

१. _____ मध्ये जपानकडून रशियाचा पराभव झाला.
२. _____ याला ३० डिसेंबर १९१६ मध्ये विषप्रयोग करून ठार केले.
३. इ.स , १९०६ च्या ड्युमाच्या निवडणुकीत _____ पक्षाला बहुमत मिळाले.
४. लेनिनने _____ ऐवजी मॉस्को ही रशियाची राजधानी केली.
५. _____ ने इ.स. १९२१ मध्ये नवे आर्थिक धोरण सुरु केले.

B) Answer in a sentence (attempt all)

1. In which year did the Russian Revolution take place?
2. Who wrote the book 'Das capital'?
3. What is the name of maxim Gorky's novel?
4. Which country led the group of communist nations after the second world war?
5. Which was the Letter of Akzander Harjan?

ब) एका वाक्यात उत्तरे लिहा (सर्व अनिवार्य)

१. रशियन राजक्रांती कोणत्या वर्षी झाली.
२. 'दास कॅपीटल' हा ग्रंथ कोणी लिहिला.
३. 'मॉक्झीम गॉर्की' च्या कादंबरीचे नाव काय?
४. दुसऱ्या महायुद्धानंतर साम्यवादी राष्ट्रांच्या गटाचे नेतृत्व कोणत्या देशाने केले?
५. अलेक्झांडर हर्जन यांचे कोणते पत्रक होते?

Q. 2

A) Explain concepts / terms / units / events (any two)

10

(word limitation minimum 60 for each answer)

1. Trotsky
2. Warsaw pact
3. Kosygin
4. Second Five Year Plan

अ) संकल्पना/संज्ञा /घटक/घटना स्पष्ट करा. (कोणतेही दोन)

(प्रत्येक प्रश्नास किमान शब्द मर्यादा 60 शब्द)

१. ट्रॉट्स्की
२. वॉर्सा करार
३. कोसिजिन
४. दुसरी पंचवार्षिक योजना

B) Attempt in short (any two)

10

(word limitation minimum 60 for each answer)

1. Discuss the policy of Kosygin.
2. Write the foreign policy of the Provisional Government.
3. Discuss the causes of the Russian Revolution.
4. The work of Red Army.

ब) थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)

(प्रत्येक प्रश्नास किमान शब्द मर्यादा 60 शब्द)

१. कोसिजिनच्या धोरणाची चर्चा करा.
२. हंगामी सरकारचे परराष्ट्र धोरण
३. रशियन राज्यक्रांतीची कारणे स्पष्ट करा.
४. लाल लष्कराचे कार्य

Q. 3

A) Answer in detail (any one)

20

(word limitation minimum 200 for each answer)

1. Write the contribution of Lenin in Russian Revolution
2. Discuss the Brezhnev's internal Policy.

सविस्तर उत्तर लिहा (कोणतेही एक)

(प्रत्येक प्रश्नास किमान शब्द मर्यादा २०० शब्द)

१. रशियन राज्यक्रांतीतील लेनिनचे योगदान सांगा.
२. ब्रेझ्नेव्हचे अंतर्गत धोरण स्पष्ट करा.

Total No. of Printed Pages: 3

SUBJECT CODE NO:- A-1172
FACULTY OF HUMANITIES
B.A. S.Y. (Sem-III)
Examination November/December- 2022
History - V
History of Early India (Up to B.C.300)

[Time: 1:30 Hours]

[Max. Marks:50]

Please check whether you have got the right question paper.

N.B

- i) All question are compulsory.
 - ii) Use black and blue pen only.
 - iii) Use pencil for diagrams.
 - iv) Use of any sign, attracting attentions is prohibited.
१. सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
 २. फक्त निळ्या व काळ्या पेनचाच वापर करावा.
 ३. आकृत्यांसाठी पेन्सिलचा वापर करावा.
 ४. कोणतीही प्रेक्षवेधक खुण व सुचना करण्यास प्रतिबंध.

Q.1 A. Fill in the blanks (attempt all)

05

- 1) _____ was the founder of Mourya Empire.
- 2) _____ was the birth place of Gautama Buddha.
- 3) In _____ year Indus valley civilization was discover.
- 4) _____ was wrote the drama swapnavasavadatta.
- 5) _____ who called as the 'Priyadarshi'.

अ. रिकाम्या जागा भरा (सर्व अनिवार्य)

05

- 1) मौर्य साम्राज्याची स्थापना _____ याने केली.
- 2) गौतम बुद्धाचे जन्मस्थळ _____ आहे.
- 3) सिंधू संस्कृतीचा शोध _____ या वर्षी लागला.
- 4) 'स्वप्नवासवदत्ता' हे नाटक _____ याने लिहिले.
- 5) _____ या राजास 'प्रियदर्शी' असे म्हणतात.

B. Answer in a sentence (attempt all)

05

- 1) Who was the Greek lawyer in the court of Chandragupta Mourya?
- 2) In which country did Ashoka send his children to spread Bouddha religion?
- 3) Who wrote the book 'Milindpanha'?
- 4) Ajatshatru is the king of which state?
- 5) Which book wrote by Kautillya?

ब. एका वाक्यात उत्तरे लिहा (सर्व अनिवार्य)

05

- 1) चंद्रगुप्त मौर्य याच्या दरबारातील वकीली कोण होता?
- 2) अशोकाने आपल्या मुलांना बौद्ध धर्माच्या प्रचारासाठी कोणत्या देशात पाठविले होते?
- 3) 'मिलिंदपन्हा' हा ग्रंथ कोणी लिहीला?
- 4) अजातशत्रू हा कोणत्या देशाचा राजा होता?
- 5) कौटिल्याने कोणता ग्रंथ लिहीला?

Q.2 A. Explain concept / terms / units / events (any two)

10

(word limitation minimum 60 for each answer)

- 1) Copper plate.
- 2) Varna system.
- 3) Gandhar art style.
- 4) Mahayan Cult.

अ. संकल्पना/संज्ञा/घटक/घटना स्पष्ट करा (कोणतेही दोन)

(प्रत्येक प्रश्नास किमान शब्द मर्यादा 60 शब्द)

10

- 1) ताम्रपट
- 2) वर्ण व्यवस्था
- 3) गांधार कला
- 4) महायान पंथ

B. Attempt in short (any two)

10

(word limitation minimum 60 for each answer)

- 1) Give the outline of Vedic Literature
- 2) Write the note on Ashokas inscriptions.
- 3) Explain the rise and development of caste system.
- 4) Write the causes of decline of Jain religion.

ब. थोडक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही दोन)

(प्रत्येक प्रश्नास किमान शब्द मर्यादा 60 शब्द)

10

- 1) वैदिक वाङ्मयाची रूपरेषा द्या.
- 2) अशोकाच्या शिलालेखावर टिपण लिहा.
- 3) जातिव्यवस्थेचा उदय व विकास स्पष्ट करा.
- 4) जैन धर्माच्या अस्ताची कारणे सांगा.

Q.3 Answer in detail (any one)

20

(word limitation minimum 200 for each answer)

- 1) Evaluate the performance of Chandragupta Mouryas.
- 2) Describe the religions and social life in Indus valley civilization.

सविस्तर उत्तर लिहा (कोणतेही एक)

20

(प्रत्येक प्रश्नास किमान शब्द मर्यादा 200 शब्द)

- 1) चंद्रगुप्त मौर्य याच्या कामगिरीचे मूल्यमापन करा.
- 2) सिंधू संस्कृतीमधील धार्मिक व सामाजिक जीवन स्पष्ट करा.

Total No. of Printed Pages: 3

SUBJECT CODE NO:- A-1173

FACULTY OF HUMINITIES

B.A. S.Y. (Sem-III)

Examination November/December- 2022

History – VI

History of Delhi Sultanat (A.D.1200 – A.D. 1526)

[Time: 1:30 Hours]

[Max. Marks: 50]

Please check whether you have got the right question paper.

N.B

- 1) All questions are compulsory
- 2) Use blue or black pen only
- 3) Use pencil for diagrams
- 4) Use of any signs, attracting attentions is prohibited
- 1) सर्व प्रश्न सोडवणे आवश्यक आहे
- 2) फक्त निळ्या व काळ्या पेनचाच वापर करावा
- 3) आकृत्यासाठी पेंसिलचाच वापर करावा
- 4) कोणतेही लक्षवेधक खून व सूचना करण्यास मनाई आहे

Q. 1

A. Fill in the blanks (attempt all)

05

रिकाम्या जागा भरा (सर्व अनिवार्य)

- 1) The book Tarikh -E-Firozshahi was written by _____
- 2) Mohammad Ghori_____ defeat and laid the foundation of Turkish empire in India.
- 3) The founder of sikkism is _____
- 4) Harihar and Bukkaraya established the empire _____
- 5) This was main means of government during the sultanate _____
- 1) तारीख ए फिरोज शाही हा ग्रंथ _____ यांनी लिहिला.
- 2) महंमद घोरीने _____ पराभव करून तुर्किश साम्राज्याचा पाया घातला
- 3) सिख धर्माचे संस्थापक _____ हे होय
- 4) हरिहर व बुक्काराया यांनी _____ साम्राज्याचा स्थापना केली
- 5) सुलतनत काळात सरकारी उत्पन्नाचे प्रमुख साधन _____ हे होते.

B. Answer in one sentences (attempt all)

एका वाक्यात उत्तरे लिहा (सर्व अनिवार्य)

- 1) Who is the founder of Khilji dynasty?
- 2) Who completed the work of Qutub minar?
- 3) In which battle was Vijaynagar defeated?
- 4) Who was the greatest emperor of Vijaynagar empire?
- 5) Who created the Hemad panthi temple style?
- 1) खिलजी घराण्याचा संस्थापक कोण होता?
- 2) कुतुबमिनारचे काम कोणी पूर्ण केले?
- 3) कोणत्या युद्धात विजयनगरचा पराभव झाला?
- 4) विजयनगर साम्राज्याचा सर्वप्रथम सम्राट कोण होता?
- 5) हेमाड पंथी मंदिर शैली कोणी निर्माण केली?

Q. 2

A. Explain concepts/terms/units/events (any two)

(words limitation minimum 60 for each answer)

सज्ञा/संकल्पना/घटना /घटक स्पष्ट करा. (कोणतेही दोन)

(प्रत्येक प्रश्नास किमान शब्द मर्यादा ६० शब्द)

- 1) Bhakti movement
- 2) Kazi
- 3) Krishnadev Rai
- 4) Battle of Talikot
- 1) भक्ती चळवळ
- 2) काझी
- 3) कृष्णदेवराय
- 4) तालीकोत्ते युद्ध

10

B. Attempt in short (any two)

10

(words limitation minimum 60 for each answer)

थोडक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही दोन)

(प्रत्येक प्रश्नास किमान शब्द मर्यादा ६० शब्द)

- 1) State the impact of Mohammad Ghajni's invasion in India
- 2) Overview the Bahumani art and architecture.
- 3) Discuss the domestic policy of Mohammad Tughlaq
- 4) Write a note on coinage system in Delhi sultanate
- 1) महंमद गझनीच्या भारतावरील स्वारीचे परिणाम सांगा.
- 2) बहुमानी कला व स्थापनावर प्रकाश टाका
- 3) महंमद तुघलकच्या अंतर्गत धोरणाची चर्चा करा.
- 4) दिल्ली सल्तनत कालीन चलन व्यवस्थेवर टिपणी लिहा.

Q.3

Answer in detail (any one)

20

(words limitation minimum 200 for each answer)

सविस्तर उत्तरे लिहा (कोणतेही एक)

(प्रत्येक प्रश्नास शब्द मर्यादा २०० शब्द)

- 1) Write an essay on Allaudin Khilji's market control strategy.
- 2) Explain political and cultural contribution of Vijaynagar empire.
- 1) अल्लाउद्दीन खिलजीच्या बाजार नियंत्रण धोरणावर निबंध लिहा.
- 2) विजयनगर घराण्याच्या राजकीय व सांस्कृतिक योगदानाचे परीक्षण करा.

Total No. of Printed Pages: 3

SUBJECT CODE NO:- A-1186
FACULTY OF HUMANITIES

B.A. S.Y. (Sem-IV)

Examination November/December- 2022

History - VIII

History of Mugal India (A.D. 1526 – A.D. 1757)

[Time: 1:30 Hours]

[Max. Marks: 50]

Please check whether you have got the right question paper.

N.B

- 1) All question are compulsory
- 2) Use blue and black pen only
- 3) Use pencil for diagrams
- 4) Use of any sign attracting attention is prohibited
१. सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे
२. फक्त निव्या व काळ्या पेनाचाच वापर करावा
३. आकृत्यासाठी पेन्सिलचा वापर अपेक्षित आहे
४. कोणतीही लक्षवेधक खुण किंवा सूचना करण्यास प्रतिबंध आहे

Q.1

A) Fill in the blanks (attempt all)

05

- 1) -----was written by Abdul Hameed Lahori
- 2) Travel in the Mughal Empire was written by -----
- 3) The first battle of Panipat took place in -----
- 4) During the Mughal period the head of Military department was known as -----
- 5) -----was a famous singer in Akbar's court

अ) रिकाम्या जागा भरा (सर्व अनिवार्य)

- १) अब्दुल हमीद लाहोरी याने -----हा ग्रंथ लिहिला?
- २) ट्रॅव्हल इन मुगल एम्पायर हा ग्रंथ -----यांनी लिहला.
- ३) पानिपतचे पहिले युद्ध -----साली झाले.
- ४) मोगल काळात लष्करी खात्याचा प्रमुख -----नावाने ओळखला जाई.
- ५) ----हा अकबराच्या दरबारातील प्रसिध्द गायक होता

B) Answer in a sentence (attempt all)

- 1) Who wrote the Akbar Nama?
- 2) What was the original name of Noor Jahan?
- 3) What is Man sab?
- 4) Maulana Nizamuddin had fixed many main subjects in the course Darse Nizami?
- 5) Which sect was founded by Gurugovind singh at Anandpur?

ब) एका वाक्यात उत्तरे लिहा (सर्व अनिवार्य)

- १) अकबरनामा हा ग्रंथ कोणी लिहिला?
- २) नुरजहानचे मूळ नाव काय होते ?
- ३) मनसब म्हणजे काय ?
- ४) मौलाना निजामुद्दिनने 'दरसे निझामी' या पाठ्यक्रमात किती मुख्य विषय निश्चित केले होते?
- ५) गुरु गोविंद सिंगांनी आनंदपूर येथे कोणत्या पंथाची स्थापना केली?

Q.2 A) Explain concept /terms /unit / event (any two)

10

(word limitation 60 for each answer)

- 1) Adnyapatra
- 2) Raja Todarmal Bandobast
- 3) Dadupanthi
- 4) Panch pyare

अ) संकल्पना/संज्ञा /घटक /घटना स्पष्ट करा(कोणत्याही दोन)

(प्रत्येक प्रश्नास किमान शब्द मर्यादा ६० शब्द)

- १) आज्ञापत्र
- २) राजा तोडरमल बंदोबस्त
- ३) दादुपंथी
- ४) पंचप्यारे

B) Attempt answer in short (any two)

10

(word limitation 60 for each answer)

- 1) Explain the Persian sources of Mughal study?
- 2) Describe the Mughal land revenue system?
- 3) Explain the status of Mughal women?
- 4) Describe the features of Mughal painting?

ब) थोडक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही दोन)

(प्रत्येक प्रश्नास किमान शब्द मर्यादा ६० शब्द)

- १) मोगलांच्या अभ्यासाची परिशियन साधने स्पष्ट करा
- २) मोगलकालीन जमीन महसूल पध्दतीने वर्णन करा ?
- ३) मोगलकालीन स्त्रियांचा दर्जा स्पष्ट करा
- ४) मोगलकालीन चित्रकलेची वैशिष्ट्ये सांगा?

Q.3 Answer in detail (any one) (word limitation minimum 200 for each answer)

20

- 1) Discuss in detail the religious policy of Emperor Akbar?
- 2) Discuss how much Aurangzab was responsible for the expired of Mughal power?

सविस्तर उत्तर लिहा (कोणतेही एक) (प्रत्येक प्रश्नास किमान शब्द मर्यादा २०० शब्द)

- १) सम्राट अकबराच्या धार्मिक धोरणाची विस्ताराने चर्चा करा?
- २) मोगली सत्तेच्या न्हासाला औरंगजेब कितपत जबाबदार होता चर्चा करा?

Total No. of Printed Pages: 3

SUBJECT CODE NO:- A-1169
FACULTY OF HUMANITIES
B.A. T.Y. (Sem-V)
Examination November/December- 2022
History - X
History of Indian National Movement
(A.D. 1885 – A.D. 1947)

[Time: 1:30 Hours]

[Max. Marks:50]

“Please check whether you have got the right question paper.”

N.B.

- i) All question are Compulsory.
- ii) Use black and blue pen only.
- iii) Use Pencil for Diagrams.
- iv) Use of any sign, attracting attention is prohibited.
- १) सर्व प्रश्न सोडवणे आवश्यक आहे.
- २) फक्त निळ्या व काळ्या पेनचाच वापर करावा.
- ३) आकृत्यासाठी पेन्सिलचा वापर करावा.
- ४) कोणतीही लक्षवेधक खूण, सूचना करण्यास प्रतिबंध आहे.

Q.1 A) Fill in the blanks. (attempt all)

05

- 1) _____ wrote the book “Artic home of the vedas”.
- 2) _____ was the called First Indian Revolutionary.
- 3) _____ was started ‘Wahabi’ Movement.
- 4) _____ year started the “World War Second”.
- 5) _____ called “Sarhaddh Gandhi”

प्र.१ अ) रिकाम्या जागा भरा. (सर्व अनिवार्य)

- १) “आर्टीक होम ऑफ द वेदाज” हा ग्रंथ _____ यांनी लिहीला.
- २) भारतातील “आद्य क्रांतीकारक” म्हणून _____ यांना ओळखले जाते.
- ३) _____ यांनी ‘वहाबी चळवळ’ सुरू केली.
- ४) _____ या वर्षी दुसरे जागतिक महायुद्ध सुरू झाले.
- ५) _____ यांना ‘सरहद गांधी’ म्हणून ओळखले जाते.

B) Answer in a sentence. (attempt all)

05

- 1) In which year “Indian National Congress” established.
- 2) Who is the called father of the Local Organization.
- 3) Which year Partition of Bengal.
- 4) Who started the “Home Rule Movement”
- 5) In which year did “Simon Commission” come to India.

ब) एका वाक्यात उत्तरे लिहा. (सर्व अनिवार्य)

- १) "भारतीय राष्ट्रीय काँग्रेस" ची स्थापना कोणत्या वर्षी झाली.
- २) "स्थानिक स्वराज्य संस्थेचा जनक" कोणास म्हटले जाते.
- ३) बंगालची फाळणी कोणत्या वर्षी झाली.
- ४) होमरुल चळवळ कोणी सुरू केली.
- ५) सायमन कमिशन कोणत्या वर्षी भारतात आले.

Q.2 A) Explain concepts / terms / units / events (any two)

10

(Word limitation minimum 60 for each answer)

1. Mahalwari System
2. Indigenous Movement
3. Anant Laxman Kahnere
4. Krips Mission

प्र.२ अ) संकल्पना / संज्ञा / घटक / घटना स्पष्ट करा. (कोणतेही दोन)

(प्रत्येक प्रश्नासाठी किमान 60 शब्द मर्यादा)

- १) महालवारी पद्धत
- २) स्वदेशी चळवळ
- ३) अनंत लक्ष्मण कान्हेरे
- ४) क्रिप्स मिशन

B) Attempt Answer in short (any two)

10

(Word limitation minimum 60 for each answer)

1. Describe the provision under the Indian Act of 1919.
2. Give the Account of Work of "Muslim League".
3. Give the Brief Information on Pune Pact.
4. Write a note on the "Forward Block".

ब) थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)

(प्रत्येक प्रश्नास किमान 60 शब्द मर्यादा)

- १) सन 1919 च्या कायद्यातील तरतुदींचे वर्णन करा.
- २) मुस्लीम लिगच्या कार्याचा थोडक्यात आढावा घ्या.
- ३) 'पुणे करार' विषयी थोडक्यात माहिती द्या.
- ४) 'फॉरवर्ड ब्लॉक' वर एक टिपण लिहा.

- Q.3 Answer in detail (any one) 20
(word limitation minimum 200 for each Answer)
1. Explain the Importance of the Revolutionary Movement in the Indian freedom struggle.
 2. Discuss the causes and consequences of Indian Nationalism.
- प्र.३ सविस्तर उत्तर लिहा (कोणतेही एक)
(प्रत्येक प्रश्नास किमान 200 शब्द मर्यादा)
- १) भारतीय स्वातंत्र्य लढ्यात क्रांतीकारक चळवळीचे महत्त्व स्पष्ट करा.
 - २) भारतीय राष्ट्रवादाची विविध कारणे व परिणामांची चर्चा करा.

Total No. of Printed Pages:3

SUBJECT CODE NO:- A-1181
FACULTY OF HUMANITIES
B.A. T.Y. (Sem-VI)
Examination November/December- 2022
History - XIII
Fields of History
(Archaeology, Museology and Tourism)

[Time: 1:30 Hours]

[Max. Marks:50]

Please check whether you have got the right question paper.

N.B

- 1) All question are compulsory
- 2) Use black and blue pen only
- 3) Use pencil for diagrams
- 4) Use of any sign attracting attention is prohibited
१. सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे
२. फक्त निळ्या व काळ्या पेनाचाच वापर करावा
३. आकृत्यासाठी पेन्सिलचा वापर करावा
४. कोणतीही लक्षवेधक खुण किंवा सूचना करण्यास प्रतिबंध आहे

Q.1 A) Fill in the blanks (attempt all)

05

- 1) In 1784 the Asiatic society founded by -----
- 2) Open stripping method used in ----process
- 3) Visit to religious places is known as -----tourism
- 4) Junner caves is located in -----district
- 5) ----- know as historical tourism

अ) रिकाम्या जागा भरा (सर्व अनिवार्य)

- १) -----यांनी १७८४ मध्ये ऐथियाटिक सोसायटीची स्थापना केली.
- २) ओपन स्ट्रिपिंग पध्दतीचा उपयोग ----प्रक्रियेत होतो
- ३) धार्मिक स्थळांना भेट देणे म्हणजे -----पर्यटन होय.
- ४) जुन्नर लेणी -----जिल्ह्यात आहेत.
- ५) -----म्हणजे ऐतिहासिक पर्यटन होय.

B) Answer in sentence (attempt all)

05

- 1) Who wrote the book 'What's happened is history'?
- 2) When was the directorate of tourism established?
- 3) In which district Ellord tourist place is located?
- 4) Where is the central museum?
- 5) What is the international tourism?

ब) एका वाक्यात उत्तरे लिहा (सर्व अनिवार्य)

- १) “व्हॉटहॅपन्ड इन हिस्ट्री” हा ग्रंथ कोणी लिहिला?
- २) पर्यटन संचनालयाची स्थापना केव्हा झाली ?
- ३) वेरूळ पर्यटन स्थळ कोणत्या जिल्ह्यात आहे?
- ४) सेंट्रल म्युझियम कोठे आहे?
- ५) आंतरराष्ट्रीय पर्यटन म्हणजे काय?

Q.2 A) Explain concepts /terms /unit event (any two)

10

(word limitation 60 for each answer)

- 1) Alex andor canningham
- 2) Archaeological excavation
- 3) National Tourism
- 4) Historical Museum

अ) संकल्पना/संज्ञा /घटक /घटना स्पष्ट करा(कोणत्याही दोन)

(प्रत्येक प्रश्नासाठी किमान ६० शब्द मर्यादा)

- १) अलेक्झांडर कॅनिगहॅम
- २) पुरातत्वीय उत्खनन
- ३) राष्ट्रीय पर्यटन
- ४) ऐतिहासिक वस्तुसंग्रहालय

B) Attempt answer in short (any two)

10

(word limitation 60 for each answer)

- 1) Give the information of Pre-History period
- 2) Give the information of Naneghat inscription
- 3) Give the main features of excavation
- 4) Give the information of manager of History museum

ब) थोडक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही दोन)

(प्रत्येक प्रश्नासाठी किमान ६० शब्द मर्यादा)

- १) इतिहास पूर्व काळाबद्दल माहिती द्या
- २) नावेघाट शिलालेखाबद्दल माहिती द्या
- ३) उत्खानांची मुख्य वैशिष्ट्ये सांगा
- ४) वस्तुसंग्रहालय व्यवस्थापकाचे कार्ये सांगा

Q.3 Answer in detail (any one)

20

(word limitation minimum 200 for each answer)

- 1) Give the information of different types of tourism

OR

- 2) Explain the history of Indian Archeology

सविस्तर उत्तरे लिहा (कोणतेही एक)

(प्रत्येक प्रश्नासाठी किमान २०० शब्द मर्यादा)

- १) पर्यटनाच्या विविध प्रकाराविषयी माहिती द्या.
किंवा
- २) भारतीय पुरातत्वविद्येचा इतिहास विशद करा.

Total No. of Printed Pages: 3

SUBJECT CODE NO:- A-1182
FACULTY OF HUMANITIES
B.A. T.Y. (Sem-VI)
Examination November/December- 2022
History - XIV
Landmarks in the History of Modern World

[Time: 1:30 Hours]

[Max. Marks:50]

“Please check whether you have got the right question paper.”

N.B.

1. All questions are Compulsory.
2. Use blue and black pen only.
3. Use Pencil for diagrams.
4. Use of any signs, attracting attention is prohibited.
1. सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
2. फक्त निळ्या किंवा काळ्या पेनचाच वापर करावा.
3. आकृत्यांसाठी पेन्सिलचा वापर करावा.
4. कोणतीही लक्षवेधक खुण किंवा सूचना करण्यास प्रतिबंध आहे.

Q.1 A] Fill in the blanks. (attempt all)

05

1. ‘Spirit of Law’ written by _____.
2. Gravity discovered by _____.
3. First World War was fought in the _____ continent.
4. Russian Revolution take place in _____.
5. Second World War fought from _____ to _____.

प्र.१ अ] रिकाम्या जागा भरा. (सर्व अनिवार्य)

1. ‘स्पिरिट ऑफ लॉ’ हा ग्रंथ _____ यांनी लिहिला.
2. _____ यांनी गुरुत्वाकर्षणाचा शोध लावला.
3. पहिले महायुद्ध _____ खंडामध्ये लढले गेले.
4. रशियन राज्यक्रांती _____ या वर्षी झाली.
5. दुसरे महायुद्ध _____ ते _____ या कालखंडात लढले गेले.

B] Answer in a sentence. (Attempt all)

1. Which was the first colony in America?
2. What are the immediate cause of the First World War?
3. Who discovered Steam Power?
4. Which was the first industrial city in England?
5. Who was the leader of Protestant Movement in Germany?

ब] एका वाक्यात उत्तरे लिहा. (सर्व अनिवार्य)

1. अमेरिकेतील पहिली वसाहत कोणती?
2. पहिल्या महायुद्धाचे तात्कालिक कारण कोणते?
3. बाष्पशक्तिचा शोध कोणी लावला?
4. इंग्लंडमधील पहिले औद्योगिक शहर कोणते?
5. जर्मनीतील प्रोटेस्टंट सुधारणा चळवळीचा नेता कोण होता?

Q.2 A] Explain Concepts / terms / units / events (any two)

(Word limitation minimum 60 for each answer)

1. Boston Tea Party
2. Communism
3. Yalta Council – 1945
4. Mussolini

प्र.२ अ] संकल्पना / संज्ञा / घटक / घटना स्पष्ट करा (कोणत्याही दोन)

(प्रत्येक प्रश्नास किमान 60 शब्दमर्यादा)

1. बोस्टन टी पार्टी
2. साम्यवाद
3. याल्टा परिषद - 1945
4. मुसोलिनी

B] Attempt answers in short (Any two)

(Word limitation minimum 60 for each answer)

1. Explain the Wilsons 14 points.
2. Explain the Lenins works.
3. Write information on Colonialism.
4. Write information about the Paris Peace Conference.

ब] थोडक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही दोन)

(प्रत्येक प्रश्नास किमान 60 शब्द मर्यादा)

1. विल्सनची 14 मुद्दे स्पष्ट करा.
2. लेनिनची कामगिरी स्पष्ट करा.
3. वसाहतवादावर माहिती लिहा.
4. पॅरिस शांतता परिषदेची माहिती लिहा.

Q.3 Answer in detail (Any one)

(Word limitation minimum 200 for each answer)

1. Explain the Scope of Renaissance movement.
2. Review the Progress of various fields during the Industrial Revolution Period.

प्र.३ सविस्तर उत्तर लिहा (कोणतेही एक)

(प्रत्येक प्रश्नास किमान 200 शब्द मर्यादा)

1. प्रबोधन चळवळीची व्याप्ती स्पष्ट करा.
2. औद्योगिक क्रांतीच्या काळातील विविध क्षेत्रातील प्रगतीचा आढावा घ्या.